

Eind februari kwam het nieuwe *Knip* bijeen, niet in Djokjakarta dat door Soekarno en het kabinet-Sjahrir als te roerig werd beschouwd, maar in Malang. Hatta zei er in zijn openingstoespraak dat 'het verkrijgen van volledig gezag over geheel Indonesië' afhing van 'de fysieke kracht van het volk van alle delen van het gehele vaderland', en Sjahrir betoogde dat de overeenkomst van Linggadjati 'niet [moest] worden beschouwd als een eeuwige wet voor de betrekkingen met Nederland doch slechts als een fase in de Indonesische strijd om een onafhankelijke en zelfstandige natie te worden' – 'voor mij', zei hij ook, 'bestaat er geen Malinogebied en bestaan er geen Buitengewesten, voor mij bestaat alleen ons vaderland Indonesië.' Linggadjati noemde hij 'het middel tot vereniging van de Buitengewesten met de Republiek.'¹ Al die betogen slaagden er niet in, bij de *Knip*-leden die lid waren van de *Partai Nasional Indonesia* of van de *Masjoemi*, het wantrouwen te overwinnen – zij bleven weg, toen op 5 maart '47 gestemd moest worden. De uitslag was dat de regering van de Republiek met tweehonderdvier-en-tachtig stemmen vóór en twee tegen werd gemachtigd, het akkoord van Linggadjati te ondertekenen; wel te verstaan: het 'naakte', niet het 'aangeklede'.

★

De naar Batavia teruggekeerde Commissie-Generaal kreeg het moeilijk. Moeilijk doordat in januari en februari '47 Romme voor het eerst in de door de Nederlandse troepen bezette gebieden verscheen en tot ergernis van de commissie en van Mook (die over Romme sprak als 'die man met zijn roze varkenssmoel'² en hem in een brief aan Logemann 'net als alle gezeten Nederlandse politici geborneerd en eigenwijs' noemde³) zich links en rechts aggressief uitdrukte⁴, moeilijk doordat het kabinet-Beel

te keren. Hij nam in Djokjakarta een Indonesische naam aan: Setiaboedi. In april '47 werd hij door Soekarno tot minister van staat benoemd.

¹ Publikatie van de *Nefis*, 18 april 1947, *NIB*, dl. VIII, p. 290 e.v. ² Wiebes en Zeeman: *Indonesische dagboekenotities van dr. H. N. Boon*, p. 32 en 203 (9 febr. 1947). ³ Brief d.d. 10 maart 1947, *NIB*, dl. VII, p. 706. ⁴ De hoogste Republikeinse autoriteit die hij ontmoette, was de onderminister van voorlichting. Romme tekende over het gesprek aan dat hij deze had gezegd dat de Republiek 'slechts over mijn lijk' een internationale status zou krijgen, de onderminister zei aan derden dat Romme op tafel had geslagen, zeggende 'dat het nu maar eens uit moest zijn en zij Linggadjati als de bliksem moesten tekenen zoals in zijn motie was verordonneerd' (aangehaald